

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ ชมรมพุทธศาสตร์ วังปณฺหาไท และ
วิทยาลัยการพยาบาล กองทัพบก ได้กราบเรียนเชิญ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์
และคณะวิทยากรของมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนาไปสนทนาธรรม เนื่องใน
วันพ่อแห่งชาติ ณ ห้องประชุมชั้น ๑๐ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลพระมงกุฎ
เกล้า ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.

การสนทนาธรรมครั้งนี้ จัดขึ้นท่ามกลางความไม่ปกติอันเนื่องมาจากสภาวะน้ำท่วมกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่หลายแห่งถูกน้ำท่วมทำให้การเดินทางไปไหนมาไหนเป็นไปด้วยความยากลำบาก แต่กระนั้นก็ดี การสนทนาธรรมในวันนี้ มีผู้เข้าร่วมทั้งผู้เก่าและผู้ใหม่ แม้จะไม่เต็มห้องประชุมอันใหญ่โตสวยงามนั้น แต่ก็มีผู้คนหนาตาและทยอยเดินทางมาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แม้ขณะที่การสนทนาเริ่มไปแล้วเนื่องจากมูลนิธิฯ งดการสนทนาธรรมตั้งแต่คณะของท่านอาจารย์เดินทางไปในอินเดียเมื่อกลางเดือนตุลาคม หลังจากกลับมาแล้วก็เกิดภาวะน้ำท่วมใหญ่ เป็นเหตุให้มูลนิธิฯ ประกาศงดการสนทนาธรรม ทุกวันเสาร์ - อาทิตย์

ต่อเนืองมายาวนานจนปัจจุบัน ทำให้สหายธรรมที่ได้พบหน้ากันต่างรู้สึกดีใจที่ได้มีโอกาสมาร่วมฟังการสนทนาธรรม รวมถึงการพูดคุย สอบถามเรื่องราวเหตุการณ์ ซึ่งก็แน่นอนว่าเป็นเรื่องน้ำท่วมใหญ่ครั้งนี้ แต่สิ่งที่ต่างจากการพูดคุยโดยปกติทั่วไปคือ ความเข้าใจในเหตุการณ์ของท่านกับผลของกรรมที่ทุกคนได้รับ ซึ่งก็เป็นไปตามเหตุตามปัจจัย เมื่อมีความเข้าใจ ความเดือดร้อนใจจากอุทกภัยย่อมเป็นสิ่งเล็กน้อยกว่า ภัย คือ ความไม่รู้ มากมายนัก

การสนทนาธรรมในวันนี้ แม้จะเป็นช่วงเวลาเพียงสองชั่วโมง แต่เป็นสองชั่วโมง
 ที่เต็มไปด้วยคุณค่าของพระธรรม ที่ไม่สามารถหาได้โดยทั่วไป นอกจากการได้ฟังจาก
 ท่านผู้รู้ เป็นสองชั่วโมงที่มีค่ายิ่ง เป็นอริยทรัพย์ที่เป็นที่พึ่งได้อย่างแท้จริงแก่บุคคล หา
 ไขทรัพย์ที่เสื่อมสลายหายไปได้ดังเช่นทรัพย์สินที่ถูกน้ำท่วมใหญ่ ที่ได้เห็นกันในครั้งนี้

อริยทรัพย์ ๗

สัทธามัง ทรัพย์ คือ ศรัทธา

ศีลมัง ทรัพย์ คือ ศีล

หิริมัง ทรัพย์ คือ หิริ

โศตตปปะมัง ทรัพย์ คือ โศตตปปะ

สุตตมัง ทรัพย์ คือ สุตะ

จาคมัง ทรัพย์ คือ จาคะ

ปัญญามัง ทรัพย์ คือ ปัญญา

อารัมภกถา

(โดย อาจารย์ธนิต ชื่นสกุล)

"...การที่เรามีโอกาสได้ฟังพระธรรมในชาตินี้ ในปัจจุบัน ก่อนที่พระธรรมจะ
อันตรธานไปเพราะไม่มีใครศึกษา ไม่มีใครเข้าใจ ก็ควรที่จะได้เห็นประโยชน์สูงสุด
ธัมมะเป็นสิ่งที่ละเอียดยิ่งและยากที่จะรู้ เพราะเป็นสภาวะธรรม เราอาศัยการฟังแล้ว
ค่อยๆ พิจารณา จะทำให้ความเข้าใจค่อยๆ เกิดขึ้น เวลาฟังธัมมะ ต้องเข้าใจว่าทุกอย่าง

เป็นธัมมะ ต้องพิจารณาจนกระทั่งค่อยๆ คล้อยตามการฟัง เป็นการสะสมความรู้ เพราะ
 ยังไม่เคยรู้ เพื่อละความไม่รู้เท่านั้น ขั้นต่อไป ต้องนำมาพิจารณาในปัญญชนะและอรรถ
 เรายังไม่มีปัญญาพอ ที่จะรับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างในพระธรรม ที่พระผู้มีพระภาคแสดงตลอด
 ๔๕ พรรษา ความรู้ที่จะสนทนากัน เป็นความรู้ในเรื่องธาตุ เรื่องสภาวะของผู้ที่เป็นอริยะ
 ของผู้รู้แล้ว..."

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

ต่อไป ข้าพเจ้าขออนุญาตนำข้อความบางตอนจากการสนทนาในวันนั้นมาให้ทุกท่านได้อ่าน และ พิจารณาดังนี้ ครับ

ท่านอาจารย์ :

ภาษาบาลีนั้นคะ ไม่ใช่ภาษาไทย “อนัตตา” หมายความว่า ไม่ใช่ตัวตน ไม่ใช่สัตว์ บุคคล มีลักษณะเฉพาะ แต่ละลักษณะ การศึกษาธรรมะ ถ้า “เข้าใจ” ในภาษาที่เราใช้อยู่ ก็สามารถที่จะทำให้ “เข้าใจจริงๆ” ไม่ติดอยู่ที่ “คำ” นั้นคะ เพราะฉะนั้น วันนี้ คงจะเป็นวันแรกสำหรับหลายๆท่าน ที่เริ่มที่จะได้ “เข้าใจ” สิ่งที่มีจริง น่าสนใจมั๊ยคะ? ไม่ใช่ “สิ่งอื่น” ค่ะ สิ่งที่กำลังมีจริงๆ เป็นจริง ในขณะนี้ ใครทำให้เกิดขึ้น?

...ถ้าเราใช้คำว่า อนัตตา แล้วก็ไปอธิบายความหมายของ
อนัตตานะคะ แต่ว่า เดี่ยวนี้คะ "กำลังเห็น" ใครทำให้เกิดขึ้น? อยู่
ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร? แล้ว "เป็นใคร" หรือเปล่า?
เพราะว่า "เห็น" เกิดแล้ว ดับแล้ว ไม่กลับมาอีกแล้ว หหมดไป
เลย จะเป็นใคร? เพราะฉะนั้น แทนที่จะใช้ "คำแปล" ของคำว่า
"อนัตตา" นะคะ ก็ให้ "เข้าใจจริงๆ" ในสภาพธรรมะที่มีตามความ
เป็นจริงว่า เดี่ยวนี้มี "ได้ยิน" หหมดแล้วคะ "เป็นเรา" หรือเปล่า?
เป็นใครหรือเปล่า? ถ้าไม่ใช่ ก็คือ อนัตตา โดยใช้ภาษาที่ไม่ใช่
ภาษาไทยนะคะ แต่ว่า ถ้าจะเป็นภาษาที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน
ก็จะทำให้เราเริ่มเข้าใจว่า เรากำลัง "ฟัง" อะไร? เพื่ออะไร? มีสิ่งที่
มีจริงๆ ขณะนี้ นะคะ "ฟัง" เพื่อ "เข้าใจความจริง" ของสิ่งที่กำลังมี
ในขณะนี้...

...เพราะเหตุว่า เราไม่สามารถที่จะเข้าใจความจริง ของสิ่งที่กำลังมี ในขณะนี้ แน่แน่นอนค่ะ ไม่เคยคิดเลย ว่าความจริง ของสิ่งที่มีจริงๆ ขณะนี้ เป็นอย่างไร? ได้ยินคำว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า "สัมมาสัมพุทธะ" ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ผู้รู้ความจริง ตามความเป็นจริง ของสิ่งที่มีจริง แล้วก็สอนให้คนอื่นได้เข้าใจถูก ได้รู้ความจริง ของสิ่งที่มีจริงด้วย เพราะฉะนั้น ถ้าเราจะเริ่มศึกษา หรือว่า เข้าใจธรรมะ ในภาษาไทยนะคะ ก็จะเห็นได้ว่า สิ่งที่มีจริงเพียงเท่านั้นค่ะ บางคนยังไม่รู้ว่า อะไรมีจริง? แม้แต่จะบอกว่า ขณะนี้ "เห็น" มีจริงๆ ในขณะที่เห็น มีอย่างอื่นหรือเปล่า? "กำลังเห็น" เนี่ยค่ะ มี "ได้ยิน" ไหม? มี "คิดนึก" ไหม? มี "กลิ่น" ไหม? ไม่มีเลย เพราะฉะนั้น ในขณะที่เห็น ซึ่งกำลังมีจริงๆ ในขณะนี้ เป็นสิ่งที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพระบารมี เพื่อที่จะรู้ความจริง แล้วก็ทรงแสดงพระธรรม คือ ความจริงให้คนอื่นได้เกิดปัญญา มีความเห็นที่ถูกต้อง ในสิ่งที่มีจริง โดยแม้จะใช้คำว่า อนัตตา ก็เป็นการแสดงความจริง ของสิ่งที่มีจริงๆ ในขณะนี้...

...ว่าแท้ที่จริงแล้ว ไม่มีใครทำให้เกิดขึ้นมาเป็นบุคคลนี้ได้เลย ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาว่า จะเลือกเกิดเป็นใคร จะเกิดที่ไหน จะเกิดกับมารดา บิดาชื่ออะไร มีพี่น้องกี่คน ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาเลย นี่ก็อีกความหมายหนึ่งของคำว่า อนัตตา สิ่งที่มีจริง นะคะ ไม่ใช่ใคร แล้วก็ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร และ สิ่งที่มีจริงเนี่ยคะ ทำไมคนอื่นไม่สามารถจะรู้ได้? แม้พระโพธิสัตว์ ก็ต้องทรงบำเพ็ญพระบารมีนะคะ ถ้าเป็นผู้ที่ยิ่งด้วยปัญญา ก็ถึง สื่อสงไชยแสนกัปป์ ไม่ใช่ชาติ ไม่ใช่ปี ไม่ใช่เดือน ไม่ใช่วัน เพื่อที่จะรู้ความจริง ของสิ่งที่กำลังมีจริงๆ ในขณะนี้ แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่กำลังมีจริงๆ ในขณะนี้ เป็นสิ่งที่ลึกซึ้ง และ รู้ยาก เพราะเหตุว่า เพียงปรากฏชั่วคราว แสงสั้น แล้วก็หายไป ไม่กลับมาอีกเลย แต่ก็มี สภาพธรรมะ ซึ่งเกิดดับสืบต่อ ตั้งแต่ขณะที่เกิดจนกระทั่งถึงขณะนี้มากมายนับไม่ถ้วน ล้วนแต่เป็นสภาพธรรมะ ซึ่งไม่มีใครสามารถที่จะบันดาลได้ แต่มีปัจจัย ที่จะเกิดขึ้น เป็นไป ตามเหตุ ตามปัจจัย...

...เพราะฉะนั้น ความลึกซึ้งของสิ่งที่มีจริงๆ ต้องอาศัย "การฟัง" แล้วก็ "เห็นประโยชน์" ว่า ตั้งแต่เกิดจนตาย มีจริงๆ คือ สิ่งที่กำลังปรากฏให้เห็น เป็นสิ่งที่มีจริงอย่างหนึ่งแน่นอน "เห็น" ก็มีจริงๆ แล้วก็หมดไปแล้ว แล้วก็ ไม่รู้ความจริง ของทั้ง "เห็น" และ "สิ่งที่ปรากฏ" เพราะว่า ที่กล่าวว่า มีชีวิตอยู่ ตั้งแต่เกิด จนตาย ก็จะไม่พ้นจาก เกิดแล้วก็ต้องเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส รู้สิ่งที่กระทบสัมผัส คิดนึก ทั้งวัน ไม่มีอะไรเลย ที่ต่างหาก พิเศษไปจากนี้เลยนะคะ แต่ก็ ไม่รู้ความจริง "ไม่รู้" ก็คือ "อวิชชา" ถ้าถามว่า "อวิชชา" อยู่ที่ไหน? เมื่อไหร่? ก็คือ ในขณะที่มีสภาพธรรมะ ที่มีจริงๆ กำลังปรากฏ แล้วก็ไม่ใช่ใจความจริง ของสภาพธรรมะนั้นั้น...

...เพราะฉะนั้น แต่ละคำ ก็จะสอดคล้องกันว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ความจริง ที่มีจริงๆ และ ทรงแสดงความจริง ว่า สิ่งที่มีจริงนี้ไม่ใช่ของใคร ไม่ใช่ใคร ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร เกิดดับ จนกว่าจะถึงกาลเวลาที่จากโลกนี้ไป (แต่) ก็ยังมีปัจจัยที่จะทำให้เกิดอีกนะคะ แล้วก็ เห็นอีก ได้ยินอีก แล้วก็ "ไม่รู้" ต่อกันอีก เพราะฉะนั้น คำถามที่ว่า ถึงกาลละเสื่อม เพราะอะไร? เมื่อ "ไม่รู้" ทุกวัน ทุกวัน ทุกวัน อะไรจะเจริญ? อะไรจะเสื่อม? อกุศล ใช่มั้ยคะ?...ไม่รู้...รู้ กับ ไม่รู้ เนี่ย "รู้" ต้อง "ดี" เพราะว่า เข้าใจถูก เห็นถูก "ไม่รู้" ต้อง "ไม่ดี"

เพราะฉะนั้น ธรรมชาติฝ่ายอกุศลทุกวัน มีมาก แล้วจะไม่เสื่อมหรือ? อะไรเสื่อม? ก็คือ คุณธรรม ความดี นะคะ ซึ่งจะต้องเกิดจากความรู้อย่างไร? ความเข้าใจถูก ในสิ่งที่มีจริงๆ...

...ถ้าไม่มีความเห็นถูก ไม่มีความรู้ถูกแล้ว จะรู้ได้อย่างไรว่า ขณะนี้ เป็นกุศลหรือเป็นอกุศล ทั้งๆ ที่สภาพธรรมะ เกิดดับนะคะ จะพ้นไปจาก ฝ่ายดี หรือ ฝ่ายชั่ว ไม่ได้เลย แต่เมื่อกำลังสะสม ความไม่รู้ มากขึ้นๆ นะคะ ก็ทำให้เสื่อมแน่นอนคือ เสื่อมจาก

คุณธรรม ปัญญาก็ไม่เกิด เพราะฉะนั้น ความดีทั้งหลายจะมาจากไหน? เมื่อ อกุศล คือ ความไม่รู้ มีมาก ก็ยิ่งเพิ่มพูนอกุศลนั้นมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้น ผู้ที่เห็นประโยชน์ของการที่จะเข้าใจถูกต้อง ในสิ่งที่มีจริงนะคะ ก็ต้องเป็น ผู้ที่ละเอียด แล้วก็พิจารณาจนกระทั่งเป็นความเห็นที่ถูกต้องของตนเอง ไม่ใช่เพียงแต่รับฟัง ฟังไปเรื่อย ๆ แต่ว่า ไม่ได้เข้าใจ "คำ" ที่ได้ยิน แต่ว่า เมื่อฟังแล้ว ต้องไตร่ตรอง "ขณะนี้ มีสิ่งที่มีจริง ๆ" ต้องไปหาที่ไหนหรือเปล่า? ควรรู้ หรือ ไม่ควรรู้? และ จะรู้ได้อย่างไร? เมื่อรู้แล้ว มีประโยชน์อะไร...

...เห็นมั๊ยคะ? ความไม่รู้ ก็ทำให้ อกุศลเกิด เพิ่มขึ้นมากขึ้น มีความติดข้อง มีความขุ่นเคือง มีความมานะ มีความสำคัญตน มีความริษยา เพราะไม่รู้จักความจริง ของสิ่งซึ่ง เพียงเกิด แล้วก็ดับ แล้วก็ ไม่ใช่ของใคร แล้วก็ ไม่กลับมาอีกด้วย เพราะฉะนั้น เมื่อ อกุศลทั้งหลายเจริญมากขึ้น มากขึ้น ก็ต้องมีผลของอกุศลนั้น เพราะฉะนั้น สัตว์โลก เป็นที่ดูผลของกรรม คือ ผลของกุศลกรรม และ อกุศลกรรม และยังเป็นที่ดูกรรม คือ บาป และ บุญ ด้วย...

...เพราะเหตุว่า ทุกวันนี้ มีการกระทำ ไม่ได้มีแต่ "จิต" ยังมีรูปร่ากาย ตั้งแต่ศีรษะ จรดเท้า ไม่ว่าจะพูด ไม่ว่าจะทำ เป็นไปตามอำนาจของจิต ถ้าจิตดีนะคะ การกระทำทางกาย กายนั้นก็ มือทำนั้นก็ เป็นไปในทางที่เป็นประโยชน์ ในการที่สงเคราะห์ช่วยเหลือคนอื่น ทำสิ่งที่ดีต่างๆ แต่ถ้าเป็นอกุศลจิตนะคะ คิดร้ายเบียดเบียนคนอื่น มือทำ ก็ประทุษร้ายคนอื่น ทั้งหมดเนี่ยคะ ก็เป็นสิ่งซึ่ง ควรรู้ยิ่ง เพราะเหตุว่า ชีวิตวันหนึ่งๆ ก็จะไม่พ้นจากกรรม และ ผลของกรรม แต่ถ้าศึกษาโดยละเอียดนะคะ ก็จะได้รู้ได้ ในความเป็นอนัตตา ว่าไม่ใช่เรา ไม่ใช่ใคร ไม่ใช่ของใคร แต่ว่า เป็นสิ่งที่มีจริง ที่เกิดแล้ว ตามเหตุตามปัจจัย เพราะฉะนั้น ก็ควรที่จะได้ศึกษา หรือว่าเริ่มเข้าใจ "สิ่งที่มีจริง" ซึ่งคนอื่น จะใช้คำอะไรก็ได้แล้วแต่ จะใช้คำว่า "ธรรมะ" ก็ได้ นะคะ...

...เพราะเหตุว่า ธรรมะ ก็ต้องเป็นสิ่งที่มีความจริง ๆ พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้ธรรมะ ไม่ใช่ไปรู้ สิ่งที่ไม่มี แต่ต้องตรัสรู้ สิ่งที่กำลังมีในขณะนั้น ตามความเป็นจริง เพราะฉะนั้น ถ้าศึกษาธรรมะ โดยเข้าใจนะคะ ว่าแท้ที่จริง ก็คือว่า แม้แต่เพียงคำที่เราได้ยินว่า ทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นธรรมะ กับ ธรรมะ คือ สิ่งที่มี

จริง สอดคล้องกันอย่างไรคะ? ธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริง เพียงทำให้
เราเข้าใจความหมาย ของธรรมะ ว่า ธรรมะคืออะไร? ไม่ใช่ ไม่มี
นะคะ มีจริงๆ และ สิ่งที่มีจริงนี่แหละ เป็นธรรมะ เพราะฉะนั้น
ธรรมะ ก็คือ สิ่งที่มีจริง นี่คือการฟัง เข้าใจความหมายของ
ธรรมะ แต่ "ตัวธรรมะ" คือ สิ่งที่มีจริง นี่แหละ เป็นธรรมะ สิ่งที่มี
จริง คือ "เห็น" มีจริง เป็นธรรมะ ก็ต้องตรงกับที่ว่า ธรรมะ คือ สิ่ง
ที่มีจริง แต่ ธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริง ยังไม่ได้กล่าวถึงความจริงใดๆ
เลยทั้งสิ้น...

...แต่เวลาที่มีความเข้าใจแล้วนะคะ ว่าสิ่งที่มีจริง มีอะไรบ้าง?
 "โกรธ" มีจริงไหม? มีจริงๆ เพราะฉะนั้น สิ่งที่มีจริง เป็นธรรมะ คือ
 ไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของใคร มีปัจจัยก็เกิดขึ้น แล้วก็ดับ
 หหมดสิ้นไป เพราะฉะนั้น การศึกษาธรรมะ ต้องเป็นผู้ที่ละเอียด
 ที่จะเป็นความเข้าใจของเราเองจึงจะเป็น ผู้ที่เป็นทายาท ได้รับ
 มรดก จากคำสอน และ จากการตรัสรู้ จากการบำเพ็ญพระบารมี
 ของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้ามีฉะนั้น เราก็จะเป็นผู้
 ที่ "เฝื่อน" นะคะ ศึกษาธรรมะ แต่เดี๋ยวนี้ก็ "มีเห็น..มีได้ยิน" แต่ก็ไม่
 รู้ว่า เป็นธรรมะ ก็ไป "จำชื่อ" แล้วก็ "คิดถึงชื่อ" นะคะ

...ไม่ว่าจะใช้ "คำภาษาบาลี" ว่า ธาตุ หรือ ธา-ตุ หรือ อายตนะ หรือ อะไรก็ตามแต่ แต่ก็คือ "เดี๋ยวนี้" ทั้งหมด ถ้าเข้าใจสิ่งที่มีจริง เดี่ยวนี้นะคะ จะเข้าใจความจริงของสิ่งที่มีเดี๋ยวนี้ ละเอียดขึ้น ละเอียดขึ้น เช่น สิ่งที่มีจริงในขณะนี้นะคะ "เห็น" มีจริงๆ "เห็น".... อะไร?...ต้องมีสิ่งที่กำลัง "ถูกเห็น" สองอย่างนี้แน่นอน แล้วสิ่งที่

กำลังถูกเห็น กำลังปรากฏว่าเป็นอย่างนี้ ในขณะที่เห็นแต่ว่า สอง
อย่างนี้ต่างกันนะคะ สิ่งปรากฏ ไม่สามารถที่จะรู้อะไรได้เลย
แม้มีจริง ก็ปรากฏว่ามีจริงไม่ได้ ถ้าไม่มีธาตุ "ที่กำลังรู้" หรือ "เห็น"
สิ่งที่กำลังปรากฏเดี๋ยวนี้...

www.dhammadhome.com

...นี่คือการที่จะเข้าใจ ความไม่เที่ยง ความไม่อยู่ในอำนาจบังคับ
บัญชาที่เคยยึดถือว่า เป็นเรา นะคะ ทั้งเห็น ทั้งได้ยิน ทั้งคิดนึก
ทั้งสุข ทั้งทุกข์ตั้งแต่เกิด จนตาย ถ้าได้เข้าใจแล้ว ก็คือว่า เป็นสิ่ง
ที่มีจริง แต่ละอย่าง ซึ่งเกิดขึ้นโดยที่ว่า ไม่เป็นไปตามความ
ปรารถนา หรือ ความต้องการของบุคคลใดทั้งสิ้น แต่เกิดได้ เมื่อ
มีเหตุปัจจัยเท่านั้นเอง ถ้าไม่มีเหตุปัจจัยที่จะเกิดขึ้นเป็นอย่างนี้
ก็เกิดไม่ได้ แล้วก็เป็นอย่างนี้ไม่ได้ นี่คือการเริ่มต้น ที่จะเข้าใจว่า
สิ่งที่มีจริง ขณะนี้ เป็นสิ่งที่ควรรู้อย่างยิ่ง ถ้าไม่รู้ ก็คือ อวิชชา แล้วก็จะ
ไม่รู้ไปเรื่อยๆ...

... บางคนคิดว่าการศึกษามากมาย เรื่องวิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ หรือชีววิทยา การแพทย์ หรืออะไรก็ตามทั้งสิ้น เป็นสิ่งที่ป็นวิชา หรือ ความรู้ แต่ไม่ใช่ณะคะ นั้นเป็นแต่เพียง "การตรึก" นึกคิด เรื่องราว ของสิ่งที่กำลังมีจริง ๆ โดยไม่รู้ "ความจริงในขณะนั้น" เลย...

...เพราะถ้าไม่มีเห็น จะมีวิชาการต่างๆ ได้ไหม? เห็นแล้วไม่คิด จะมีเรื่องราวต่างๆ ได้ไหม? ก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้น ตามความเป็นจริง ก็คือว่า ทุกขณะนี้จะ เกิดแล้วดับ แล้วก็สืบทอดณะคะ แล้วก็ปรุงแต่ง แล้วก็เพิ่มขึ้นไม่กลับไปเป็นอย่างเก่าเลยสักอย่างเดียว แม้แต่ "ความคิด" แต่ละขณะที่เพิ่มขึ้นณะคะ ไม่ว่าจะป็น วิชาการ สาขาใดๆ ก็ตาม ทั้งสิ้น ก็เพิ่มความคิดขึ้น วิจิตรขึ้น เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ แล้วก็จะไม่กลับไปเป็นอย่างเก่า...

"...สัตว์ทั้งหลาย อันภวโยคะผูกไว้แล้ว
ข้าภวโยคะและทิฏฐิโยคะผูกเข้าอีก อวิชชาจรุมรัดเข้าด้วย
ย่อมเวียนเกิดเวียนตายไป.
ส่วนสัตว์เหล่าใด กำหนดรู้ภวโยคะ และภวโยคะ
ด้วยประการทั้งปวง
ตัดถอนทิฏฐิโยคะ และทำลายอวิชชาเสียได้
สัตว์เหล่านั้นก็เป็นผู้ปลดปล่อยจากโยคะทั้งปวง
เป็นผู้นิพพานพ้นเครื่องผูกแล้ว..."

ขออนุโมทนาในกุศลจิต กุศลศรัทธา ความ
เจริญมั่นคง ในกุศลธรรมทั้งหลายของสมาชิกชมรม
พุทธศาสน์ วังปญฺญาไท โดยท่านพลตรี นายแพทย์
กฤษฎา ดวงอุไร รองเจ้ากรมแพทย์ทหารบก ประธาน
ชมรมฯ และคณะ ที่ได้จัดให้มีการสนทนาธรรม ในวัน
สำคัญๆ มาอย่างต่อเนื่องโดยตลอดครับ

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาท่านวิทยากรทุกท่าน
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านครับ

